

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาพฤติกรรมและปัญหาการใช้จ่ายเงินของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้ดำเนินการศึกษาด้วยวิธีการสำรวจ (Survey method) โดยมีวิธีการดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้เป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ภาคปกติ ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวนทั้งสิ้น 7,735 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้เป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ภาคปกติ ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 มีขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่างดังนี้การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบเป็นระบบ (Systematic random sampling) ตามสัดส่วนของจำนวนนักศึกษาในแต่ละคณะ โดยจำแนกตาม ชั้นปี ตามลำดับ

ขั้นตอนที่ 1 ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งตามระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยแบ่งประชากรออกเป็นกลุ่มคณะ แต่ละคณะคำนวณสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนความมากน้อยของประชากร

ขั้นตอนที่ 2 ใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) จากกลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนที่ 1 จนได้จำนวนตัวอย่างครบตามจำนวนที่ต้องการ โดยใช้สูตร

การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างให้มีความคลาดเคลื่อนได้ .05 ตามวิธีของยามานะ (Yamane, 1973, 125)

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (จำนวน)

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดในที่นี้ให้ร้อยละ .05

แทนค่าในสูตรดังนี้

$$n = \frac{7,735}{1 + 7,735(0.05)^2}$$

$$n = 380.3318$$

จากการดำเนินการที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 380.3319 คน ซึ่งผู้วิจัยใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 381 คน และนำมากำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มแบบชั้น จึงได้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชาย จำนวน 172 คน นักศึกษาหญิง จำนวน 209 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำแนกตามระดับชั้นปี

ชั้นปีที่	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง					
	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
1	868	1,057	1,925	43	52	95
2	790	1,050	1,840	39	51	90
3	874	908	1,782	44	45	89
4	932	1,256	2,188	46	61	107
รวม	3,464	4,271	7,735	172	209	381

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ประเภทค่าใช้จ่าย 10 ด้าน ดังนี้

- 3.1.1 ค่าอาหาร
- 3.1.2 ค่าที่พักอาศัย
- 3.1.3 ค่าเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่ม
- 3.1.4 ค่ายานพาหนะเดินทางเพื่อการศึกษา
- 3.1.5 ค่าอุปกรณ์ทางการศึกษา
- 3.1.6 ค่ารักษาพยาบาล
- 3.1.7 ค่าพักผ่อนหย่อนใจ
- 3.1.8 ค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือย
- 3.1.9 ค่าออมเงิน
- 3.1.10 ค่าภาระหนี้สิน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

- 3.2.1 ระดับพฤติกรรมการใช้จ่ายเงิน
- 3.2.2 ระดับปัญหาการใช้จ่ายเงิน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามพฤติกรรมการใช้จ่ายเงิน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 3 สอบถามระดับปัญหาการใช้จ่ายเงิน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 4 สอบถามความต้องการความรู้เพื่อนำมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้จ่ายเงิน แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต จำนวน 9 ข้อ

2. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำ
การวิจัย

2.2 กำหนดขอบเขตของคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์
และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม ปัญหาการใช้จ่ายเงินของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ให้ครบทั้ง
10 ด้าน และความต้องการความรู้เพื่อนำมาใช้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้จ่ายเงิน
9 ด้าน แล้วนำมาสร้างแบบสอบถามทั้งปลายปิดและปลายเปิด

2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อให้ข้อเสนอแนะ
ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา โครงสร้างของเนื้อหาและการใช้ภาษาที่เหมาะสม
ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ได้แก่

2.3.1 รศ.ดร. สุวกิจ ศรีปัดถา วุฒิ กศ.ค. (พัฒนศึกษาศาสตร์) ตำแหน่ง
รองศาสตราจารย์ ระดับ 9 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.3.2 รศ.ดร. แสงจันทร์ ศรีประเสริฐ วุฒิ กจ.ค. (การจัดการธุรกิจ)
ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ระดับ 9 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเป็นผู้เชี่ยวชาญด้าน
เนื้อหา

2.3.3 ผศ. ไพศาล เอกะกุล วุฒิ ศษ.ม. (การวัดผลการศึกษา) ตำแหน่ง
ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและระเบียบวิธีวิจัย

2.3.4 ผศ. อนุวัต ชัยเกียรติธรรม วุฒิ ศศ.ม. (การสอนภาษาฝรั่งเศส)
ตำแหน่ง ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ภาษา

2.3.5 ผศ. วิมลมาศ ปฐมวณิชกุล วุฒิ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ)
ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ภาษา

2.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมา
แก้ไขและนำมาตรวจอีกครั้งหนึ่งเพื่อความถูกต้อง

3. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 แสดงว่าแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้อยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำไปใช้โดยให้ผลความแม่นยำและความเชื่อถือสูง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลครบสมบูรณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม จำนวน 381 ฉบับ ไปขอความอนุเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างทุกคนตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป และวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive analysis) ประกอบกับการหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้อง
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding form)
3. ทำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อจากอำนาจจำแนกรายข้อตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด โดยให้คะแนนดังนี้

ระดับปัญหามากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
ระดับปัญหามาก	กำหนดให้	4 คะแนน
ระดับปัญหาปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
ระดับปัญหาน้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
ระดับปัญหาน้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป พร้อมกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายของค่าเฉลี่ย (Mean)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	อธิบายว่า ระดับปัญหามากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	อธิบายว่า ระดับปัญหามาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	อธิบายว่า ระดับปัญหาปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	อธิบายว่า ระดับปัญหาน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	อธิบายว่า ระดับปัญหาน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำหลักสถิติมาประกอบ ดังนี้

1. การวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือสถิติที่ใช้ คือ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
2. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามสถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
3. การวัดระดับปัญหาการใช้จ่ายเงินและความต้องการความรู้เพื่อนำมาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้จ่ายเงิน สถิติที่ใช้

3.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตรดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

3.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตรดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{n - 1}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	n	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	Σ	แทน	ผลรวม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY